

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Vergadering van 22 april 2021
Gemeente Hardinxveld-
Giessendam - Hardinxveld-
Giessendam
Auteur: Matthijs van den Bos
m.vanden.bos@hardinxveld-
giessendam.nl

Onkruidbestrijding op verhardingen

Voorgesteld besluit

1. Het budget voor onkruidbestrijding op verhardingen structureel met € 88.000,-- op te hogen.
2. De onkruidbestrijding op verhardingen meerjarig onder te brengen bij Reinigingsdienst Waardlanden.

Inhoud

Inleiding

Na het instellen van het verbod op het gebruik van chemische middelen op verhardingen, ingaande 31 maart 2016, wordt in de gemeente geen gebruik meer gemaakt van chemische middelen. De bestrijding wordt mechanisch uitgevoerd. De onkruidbeheersing is hierdoor veel arbeidsintensiever geworden. Tegelijkertijd moeten bewoners soms wennen aan een ander straatbeeld waardoor meer dan met chemisch bestrijden onkruid op staat kan staan. De ambitie van de gemeente is om op beeld te onderhouden. De beeldkwaliteit / ambitieniveau is voor de hele gemeente vastgesteld op een C-niveau (zie bijlage voor omschrijving van dit onderhoudsbeeld).

Met het huidige budget kan op C-niveau worden onderhouden waarbij sommige delen buiten de bebouwde kom op D-niveau worden onderhouden. Door de overschakeling van chemisch naar mechanische onkruidbestrijding zien we in de laatste jaren een toename van onkruiden die tussen de verharding groeien. De chemische middelen zijn uitgewerkt waardoor een toename ontstaat van onkruiden zowel op de verharding als in de groenvakken. De mechanische bestrijding is milieuvriendelijk maar ook een stuk duurder.

Na enkele jaren van mechanisch bestrijden is in 2018 besloten om de onkruidbeheersing bij Waardlanden onder te brengen. Reinigingsdienst Waardlanden heeft sinds de uittreding uit de gemeente Hardinxveld-Giessendam een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het vegen van de verharding. Door het uitvoeren van veegwerk wordt de voedingsbodem voor onkruidgroei op verharding weggenomen. De gemeente Hardinxveld-Giessendam was in 2018 de eerste die deze twee werkzaamheden, het vegen en de onkruidbestrijding, bij Waardlanden heeft onder gebracht.

Reinigingsdienst Waardlanden heeft de organisatie in de afgelopen jaren niet aangepast op deze nieuwe reinigingstaak onder andere door het ontbreken van een meerjarig commitment. Hierdoor hebben investeringen in menskracht en materieel niet plaatsgevonden. In 2020 heeft Waardlanden gewerkt aan een beheerplan waarin deze investeringen een plek krijgen en de gemeente wordt gevraagd zich meerjarig aan Waardlanden te verbinden.

Beoogd effect

De onkruidgroei op een acceptabel niveau te houden.

Argumenten

1.1 Marktconsultatie heeft plaatsgevonden.

Om na te gaan of de raming van Waardlanden marktconform is heeft er een uitgebreide marktconsultatie plaatsgevonden. Ook heeft een onafhankelijk adviesbureau een raming opgesteld. Wanneer de kosten die de gemeente maakt voor het aanbesteden, het begeleiden van de uitvoering, het toezichthouden en het afhandelen van meldingen worden meegenomen dan is de aanbidding van Waardlanden marktconform.

1.2 Verhoging van onderhoudsbudget is niet opgenomen in de begroting 2021-2024.

Tijdens het vaststellen van de begroting en de perspectiefnota was nog niet duidelijk of er ingestemd kon worden met het concept beheerplan van reinigingsdienst Waardlanden. Derhalve is deze structurele ophoging niet in de begroting van 2021 en volgende jaren opgenomen.

1.3 Verhoging van de burgertevredenheid door verhoging ambitieniveau.

Door het onderhoudsniveau te verhogen wordt gewerkt aan een toename van burgertevredenheid. In het afgelopen jaar zijn in het meldingsprogramma FIXI alleen al 24 meldingen ontvangen. Ook de medewerkers van de buitendienst krijgen regelmatig opmerkingen op het beheerniveau van het onkruid.

1.4 Verhoging van beeldkwaliteit past in ambitieniveau zoals andere gemeenten deze hanteren.

Veel gemeenten hanteren beeldkwaliteitsniveau B voor het onderhouden van woonwijken, repressieve bedrijventerreinen ed. Het ambitieniveau C wordt niet vaak gebruikt. Een centrumgebied en de belangrijke verkeerswegen worden meestal onderhouden op een A-kwaliteit.

1.5 Verhoging van beeldkwaliteit past beeldkwaliteit zoals gemeten voor zwerfvuil.

Uit de monitoring van het zwerfval in 2020 heeft Hardinxveld-Giessendam net als in 2019 opnieuw een B-kwaliteit gescoord. Met het verhogen van het beeldkwaliteitsniveau voor onkruid op verharding sluiten we aan op het kwaliteitsniveau voor het zwerfvuil.

1.6 Deel van de verhoging al najaarsnota 2020 opgenomen.

In 2020 was, voor de gemeente het beheerplan van Waardlanden had ontvangen, al bekend dat de kosten voor de onkruidbestrijding op verharding zouden stijgen. In de najaarsnota 2020 is hiervoor € 30.000,- aangevraagd om het tekort van dat jaar op te vangen.

2.1 Reinigingsdienst Waardlanden heeft een beheerplan voor de onkruidbestrijding op verhardingen opgesteld.

Eind van 2020 heeft Reinigingsdienst Waardlanden een beheerplan opgeleverd aan de gemeente. In het plan wordt aangegeven op welke wijze de bestrijding plaats gaat vinden en hoe er wordt gemonitord op het behalen van het gewenste ambitieniveau.

2.2 Door meerjarig opdracht te verlenen worden investeringen mogelijk.

Het plan biedt Waardlanden en de gemeente houvast om de kwaliteit te waarborgen en de benodigde investeringen in mensen en materieel te kunnen doen. Hiervoor is het nodig meerjarig opdracht te geven aan Waardlanden. Deze periode is 5 jaar.

2.3 Met het beheerplan wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig de methode / werkwijze aangepast.

Elk jaar wordt in het najaar geëvalueerd hoe het jaar is verlopen en de ambitie is behaald. Hiervoor worden de beeldkwaliteit gebruikt die tijdens de schouwmomenten zijn vastgelegd. In het jaar wordt op de schouw gestuurd en aan het eind van het jaar wordt de kwaliteit geëvalueerd en gelegd naast het ambitieniveau. Voor de start van het nieuwe seizoen wordt de eventueel gewijzigde strategie besproken om het ambitie niveau te bereiken.

2.4 Met het beheerplan wordt de inzet van bosmaaier en onkruidborstel worden met beheerplan beperkt.

De schade of het letsel wat door gebruik van de bosmaaier kan ontstaan wordt door een minimale inzet beperkt. Als deze wordt ingezet is dat altijd met een beschermkap. Ook de inzet van een borstelmachine, die schade kan veroorzaken aan de bestrating, wordt beperkt tenzij de beheersing op geen andere wijze mogelijk is. Er wordt vooral ingezet op het gebruik van heet water om de onkruidgroei te beheersen.

2.5 Onkruid wordt vooral door de inzet van heet water bestreden.

Gebruik maken van heet water is effectief. Heet water heeft al voordeel dat ook bij wortelonkruiden ook de wortels worden bestreden. De verwachting is dat na verloop van jaren de straten minder wortelonkruiden bevatten en er schoner uit komen te zien.

2.6 Onkruidbeheersing heeft een sterke relatie met veegwerk.

Voor het uitvoeren van veegwerk heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst met reinigingsdienst Waardlanden. Door het uitvoeren van veegwerk wordt de voedingsbodem voor onkruidgroei op verharding weggenomen. Ook kan de veegmachine worden ingezet bij het opvegen van los materiaal wat bij gebruik van de bosmaaier op straat blijft liggen of wanneer er een borstelronde plaatsvindt.

2.7 Met het beheerplan wordt onkruid rondom obstakels door Waardlanden aangepakt.

Er wordt gebruik gemaakt van de beeldmeetlat obstakels 2018. Deze geeft aan dat in de A-gebieden de hoogte van onkruid rondom de obstakels hoger mag zijn dan 30 cm. We verwachten dat dit niveau niet door inwoners gezien wordt als een acceptabel beheerniveau. Bij de uitvoering wordt een maximale hoogte van 10 cm gehanteerd.

2.8 Waardlanden gebruikt slimme software om medewerkers in te zetten op plekken waar grootste inzet nodig is.

Via het schouwen van de openbare ruimte wordt informatie over de beeldkwaliteit ingewonnen. Deze informatie wordt in een applicatie opgeslagen en komt beschikbaar voor degene die de bestrijding

daadwerkelijk uitvoert. Door de slimme software wordt op een effectievere en een overzichtelijke manier de onkruidbestrijding uitgevoerd.

Kanttekeningen

1.1 Zonder verhoging van budget blijft het onderhoudsniveau ongewijzigd.

In de gemeente wordt nu een beeldkwaliteit C gehanteerd. Wanneer een verhoging uitblijft zal met Waardlanden een nieuw beheerplan moeten worden opgesteld waarbij het merendeel van de gebieden onderhoud zal worden op beeldkwaliteitsniveau C en sommige delen, zoals bedrijventerreinen en de gebieden buiten de bebouwde kom, op een beeldkwaliteit D.

2.1 Friciekosten bij tussentijdse beëindiging.

Bij tussentijdse beëindiging van de opdracht zal reinigingsdienst Waardlanden de frictiekosten die gemaakt zijn om te investeren in menskracht en materieel bij de gemeente in rekening brengen.

Financiële informatie

Voor het uitvoeren van de onkruidbestrijding op verharding wordt een extra investering gevraagd van € 88.000,--. Dit komt boven op de bestaande € 62.000,-- die is opgenomen in de begroting onder wegen, straten en pleinen. Totaal bedraagt de opdrachtsom € 150.000,--.

In de najaarsnota 2020 is voor het jaar 2020 een bijstelling opgenomen voor de extra kosten die de gemeente in 2020 zou maken voor de onkruidbestrijding op verhardingen. Deze (structurele) ophoging met € 30.000,-- was gebaseerd op een advies van Waardlanden. De intentie was om via de voorjaarsnota 2021/perspectiefnota 2022-2025 deze verhoging ook structureel te verwerken. Met dit voorstel wordt deze structurele verhoging meegenomen in dit voorstel en dus niet via de voorjaarsnota 2021/perspectiefnota 2022-2025.

Communicatie

Na vaststelling van het besluit door de raad zal het bericht onder 'Uit het gemeentehuis' worden gepubliceerd op de website van de gemeente.

Bewoners worden regelmatig op de hoogte gehouden over de onkruidbestrijding. Meldingen kunnen door de inwoners worden gedaan via Fixi of direct bij Waardlanden. Meldingen worden door Waardlanden afgehandeld.

Vervolg

nvt

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. bijlage bij onkruidbestrijding op verhardingen.docx